

ILR ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ

ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਗਜ਼ੂਲਾ ਦਸਰਥ ਰਾਮਾ ਰਾਓ ਬਨਾਮ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (1), ਅਤੇ ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕਨਕ ਚੰਦਰ ਦੱਤਾ (2) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਨੌਬਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰਿਸ਼ੀਕੋਸਵਨ ਨਾਇਡੂ ਬਨਾਮ ਐੱਸ. ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਰੇਡਡੀਅਰ (3) ਵਿੱਚ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਤੱਥ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੇ ਸਨ। ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਰਾਸਤੀ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਦਾ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਰੋਧੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਅਹੁਦੇ ਜਾਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਲਈ ਖ਼ਾਨਦਾਨੀ ਕੋਈ ਅਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(5) ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਭੂਮੀ ਮਾਲੀਆ ਨਿਯਮ 17 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (ii) ਨੂੰ ਅਤਿ-ਵਿਰੋਧੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। 1967 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 1048 ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4, 1970 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 696 ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਅਤੇ 1970 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 666 ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਦੇ ਇਸ ਉਪ-ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਐਪ ਪੁਆਇੰਟਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਚੋਣ ਲੜ ਰਹੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਵੀਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਤਿੰਨ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ ਪਰ ਅਸੀਂ ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

ਬੀ. ਐੱਸ. ਜੀ

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਸੀਜੇ, ਅਤੇ ਪੀਸੀ ਜੈਨ, ਜੇ.

ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, ਆਦਿ।—ਜਵਾਬਦਾਤਾ

1973 ਦਾ ਐਲਪੀਏ ਨੰਬਰ 370

3 ਅਕਤੂਬਰ 1973

ਪੰਜਾਬ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ (1961 ਦਾ XXV)- ਧਾਰਾ 55 (2) (ਸੀ)- ਪੰਜਾਬ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਨਿਯਮ, 1963- ਅੰਤਿਕਾ 'ਸੀ, ਭਾਗ I, ਨਿਯਮ 6 ਅਤੇ 12(2)- ਦੀ ਚੋਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਾਦ ਇੱਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ-ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਚੋਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(1) AIR 1961 SC 56L

(2) ਏਆਈਆਰ 1967 ਐਸਸੀ 884

(3) ਏਆਈਆਰ 1965 ਮੈਡ. 178.

ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਆਦਿ (ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਸੀ.ਜੇ.)

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 55(2) (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ 'ਚੋਣ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਉਹੀ ਵਿਆਪਕ ਅਰਥ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜੋ ਪੂਰੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਚੁਣੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 55 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਚੋਣ ਵਿਵਾਦ ਵਿਵਾਦ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਮੁਕੰਮਲ ਚੋਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਅਤੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਸਮੁੱਚੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ। ਨਤੀਜਾ. ਪੰਜਾਬ ਕੋ-ਆਪ੍ਰੋਟਿਵ ਸੁਸਾਇਟੀਜ਼ ਰੂਲਜ਼, 1963 ਦੇ ਅੰਤਿਕਾ 'ਸੀ' ਦੇ ਭਾਗ I ਦੇ ਨਿਯਮ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਪੜਤਾਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੋ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਦੁਆਰਾ, ਅਜਿਹੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਇੱਕ ਸਖੇਪ ਹੋਵੇਗੀ. ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਪੜਤਾਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਜਿਹਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਚੋਣ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਵਿਵਾਦ ਵਜੋਂ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ, ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਦੇਰੀ ਨਾਲ, ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ, ਚੋਣ ਦੀ ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ. ਨਿਯਮ 12(2) ਸਿਰਫ ਸੀਮਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਜਿਹੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਉਪ-ਨਿਯਮ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਦੇ ਹਰ ਪੜਾਅ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅੰਤਿਕਾ 'ਸੀ' ਵਿਚ ਭਾਗ I ਦੇ ਨਿਯਮ 6 ਅਤੇ 12 (2) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 55(2) (ਸੀ) ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਚੋਣਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਚੋਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪਰ ਚੋਣ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਐਮ.ਆਰ. ਸ਼ਰਮਾ ਦੁਆਰਾ 1973 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 315 ਵਿੱਚ 6 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1973 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪੰਜਾਬ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਅਧੀਨ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ।

8. ਐਸ.ਖੇਜੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਕੇ.ਐਸ ਰਾਏਪੁਰੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਡਾ.ਏ.ਐਸ.

ਨਿਰਣਾ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: -

ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਸੀ.ਜੇ.-ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਅਧੀਨ ਇਹ ਅਪੀਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖੁੱਝ ਜਾਣ ਕਰਕੇ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ।

ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸੀ:

(1) ਜ਼ੋਨ ਨੰਬਰ 2 ਤੋਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਸ

ਪਠਾਨਕੋਟ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ-ਕਮ-ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਸੋਸਾਇਟੀ ਲਿਮਿਟਡ, ਪਠਾਨਕੋਟ (ਜਿਸਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸੋਸਾਇਟੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ 1 ਜਨਵਰੀ, 1973 ਸੀ, ਸਵੇਰੇ 11 ਵਜੇ ਤੱਕ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ। ਉਸੇ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 11.00 ਵਜੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ 3.00 ਵਜੇ ਤੱਕ ਹੋਈ ਪੜਤਾਲ ਦੌਰਾਨ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ, ਭਾਵ ਸਹਾਇਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਨੇ ਤਿੰਨੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਏ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ. ਐਪਲ ਲੈਟ

(2) ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ: 8, ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ, ਡਿਪਟੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ: 3 ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਦਾ ਡਿਫਾਲਟਰ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਨੇ ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਹ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ, 1961 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੀ ਧਾਰਾ 55 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚੋਣਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੇ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਾਲਸੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਮੰਨਿਆ। ਐਕਟ ਦੇ 56 ਅਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਲੀਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਜ਼ੋਨ ਨੰਬਰ 2 ਤੋਂ ਚੋਣ ਰੋਕ ਦਿੱਤੀ। ਚੋਣਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਜੋਂ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਟੇਅ ਅਤੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਦੇ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 315 ਆਫ 1973 ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 55 ਅਤੇ ਨਿਯਮ 12(2) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਪੰਜਾਬ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਰੂਲਜ਼, 1963 ਦੇ ਐਪੇਲ ਡਿਕਸ 'ਸੀ' ਦੇ ਭਾਗ 1 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਯਮਾਂ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ), ਚੋਣ ਵਿਵਾਦ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਤੀਜਾ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਅਪੀਲ।

(3) ਐਕਟ ਦਾ ਅਧਿਆਇ VIII 'ਡਿਸਪੂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 55 ਇਸ ਚੈਪਟਰ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਭਾਗ ਹੈ। ਇਹ ਭਾਗ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਲਸੀ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਧਾਰਾ 55 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਅਧੀਨ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੇ ਸੀਵਿਧਾਨ, ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਮੈਂਬਰਾਂ, ਪਿਛਲੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰਾਂ, ਪਿਛਲੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮੈਂਬਰ, ਇਸ ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 55 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ

ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਯੂ ਦ ਸਟੇਟ ਆਫ ਪੰਜਾਬ ਆਦਿ (ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਸੀ.ਜੇ.)

ਕੁਝ ਵਿਵਾਦ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੇਰਵੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਨੂੰ ਉਸੇ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਿਵਾਦ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਧਾਰਾ (c) ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ: -

"ਸਮਾਜ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਚੋਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ।"

ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 23 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

"ਇੱਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਅੰਤਿਕਾ 'ਸੀ' ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।"

ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅੰਤਿਕਾ 'ਸੀ' (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੋਣ ਨਿਯਮਾਂ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਨਿਯਮ ਮੁੱਖ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਚੋਣ ਨਿਯਮ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ, ਚੋਣ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਛਪਾਈ, ਆਦਿ। ਚੋਣ ਨਿਯਮ 2 ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਚੋਣ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਉਹ ਕਿਸੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਐਕਟ, ਇਸ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦਾ। ਚੋਣ ਨਿਯਮ 6 ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਪੜਤਾਲ ਵੇਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਤਰਾਜ਼ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਜਿਹੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝੇ। ਚੋਣ ਨਿਯਮ 12 ਆਮ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਹੈ: -

"ਜੇਕਰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਚੋਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਚੋਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਐਲਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੇ 90 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਯਮ 51 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਿਯਮ।"

ਮੁੱਖ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 51 ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਦੇ ਫਾਰਮ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(4) ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਹਿਸ ਦਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 55 (2) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਚੋਣ ਨਿਯਮਾਂ 6 ਅਤੇ 12 (2) ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਚੋਣਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ? ਨਤੀਜਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਇਹਨਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਚੋਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਘੋਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਕਿਸੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੰਕੇਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਾਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਚੋਣ ਨਿਯਮ 12 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਣਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 90 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ। ਨਤੀਜਾ, ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਚੋਣ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(5) ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਦੁਸਾਂਝ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ (1) ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੋਂ ਉਲਟ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਣਾ ਕੀਤਾ: -

ਪੰਜਾਬ ਕੋ-ਆਪ੍ਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਰੂਲਜ਼, 1963 ਦੇ ਨਿਯਮ 12 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਸੀ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਆਉਣ ਤੱਕ ਚੋਣਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਚੋਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਹਰ ਕਦਮ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਚੋਣ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹਨਾ ਅਸੰਭਵ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਨਤੀਜਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਚੋਣ ਸੰਬੰਧੀ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਕੋਲ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਨਿਯਮ ਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਵੱਖਰੀ ਹੋਣੀ ਸੀ। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਚੋਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ। ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ। ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤੇ ਹਨ ਕਿ ਚੋਣ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਐਲਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਉਪ-ਨਿਯਮ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਬਾਹਰੀ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨਤੀਜਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਪ-ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਵਾਕਾਂਸ਼ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਚੋਣਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਚੋਣਾਂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਐਲਾਨੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(6) ਅਸੁਵਿਧਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹਨਾਂ ਚੋਣਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਲਈ ਵੀ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸੀਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ

(1) 1973 PLJ 289. ■

ਜੱਜ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਵੀ ਲਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ: -

"ਅਕਸਰ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਇੱਕ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਪੈਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਚੋਣ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਤਾਂ ਵੋਟਰਾਂ ਅਤੇ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਬੇਲੋੜੀ ਅਸੁਵਿਧਾ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ।”

(7) ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, *Union Support Hof of the other View* ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾ ਕੇ ਪੂਰੇ ਚੋਣ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਚੋਣ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਜਗ੍ਹਾ ਲੈ. ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਇੱਕ ਫਾਲਤੂ ਇਤਰਾਜ਼ ਵੀ ਉਠਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਮਲਾ ਸਾਲਸ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਲਵੇਗਾ। ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਆਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਸਲ ਤਾਕਤ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਵੇਗੀ।

(8) ਟਿੱਡਰ ਚੋਣ ਨਿਯਮ 6 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਪੜਤਾਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੋ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਦੁਆਰਾ, ਅਜਿਹੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਇੱਕ ਸੰਖੇਪ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਪੜਤਾਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਜਿਹਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਚੋਣ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਵਿਵਾਦ ਵਜੋਂ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ, ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਦੇਰੀ ਨਾਲ, ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ, ਚੋਣ ਦੀ ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ।

(9) ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ, 1951 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੀ ਚੋਣ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਟਾਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਡਾ: ਨਰਾਇਣ ਭਾਸਕਰ ਖਰੇ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ (2) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜਾਂ ਉਪ-ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 71(1) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ: -

"ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜਾਂ ਉਪ-ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਤੋਂ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਸ਼ਕੀ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਸਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅੰਤਿਮ ਹੋਵੇਗਾ।"

(2) AIR 1957 HC769I

(3) A.I.R. 1972 Bom. 129.

(4) 1973 K.L.T. 213.

Narinder Singh v. The State of Punjab, etc. (Harbans Singh C.J.)

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਧਾਰਾ 71(1) ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ 'ਚੋਣ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਉਹੀ ਵਿਆਪਕ ਅਰਥ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪੂਰੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਜਾਂਚ ਅਜਿਹੀ ਮੁਕੰਮਲ ਚੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਭਾਵ, ਕਿਸੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜਾਂ ਉਪ-ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵਜੋਂ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 55(2) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਆਪਰੇਟਿਵ ਸ਼ਬਦ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 71(1) ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਮਾਨ ਹਨ।

ਇਸ ਲਈ, ਨਿਰਣਾ ਲਈ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ "ਸਮਾਜ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਚੋਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਕਿਸੇ ਵਿਵਾਦ" ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ। ਡਾ. ਨਰਾਇਣ ਭਾਸਕਰ ਖਰੇ ਦੇ ਕੇਸ (2) (ਸੁਪਰ) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਤਰਕ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਵਿਵਾਦ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਚੋਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੇ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ। ਨਤੀਜਾ. ਚੋਣ ਨਿਯਮ 12 ਦਾ ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਸਿਰਫ਼ ਸੀਮਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਜਿਹੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਮਿਆਦ ਪਹਿਲਾਂ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 90 ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਉਪ-ਨਿਯਮ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਚੋਣ ਦੇ ਹਰ ਪੜਾਅ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਸਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਚੋਣ ਕਦੇ ਵੀ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, 'ਚੋਣ' ਸ਼ਬਦ 'ਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅੰਤਰ-ਪ੍ਰੇਖਿਆ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

(10) ਮਧੂਕਰ ਗਣਪਤਰਾਓ ਸੋਮਵੰਸ਼ੀ ਬਨਾਮ ਸ਼ੇਸ਼ਰਾਓ ਨਾਰਾਇਣ ਰਾਓ ਬਿਰਾਦਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (3) ਅਤੇ ਨਰਾਇਣ ਨੰਬਰਬਾਰ ਬਨਾਮ ਡਿਪਟੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਆਫ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਕੇਰਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ। 4) ਅਤੇ ਡਾ. ਨਰਾਇਣ ਭਾਸਕਰ ਖਰੇ ਦੇ ਕੇਸ (2) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਕਿ ਸੰਭਾਵੀ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਚੋਣਾਂ, ਜਿਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਸਮਾਨ ਸਨ, ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਚੋਣ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ। ਬੰਬਈ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੰਨਾ 130 'ਤੇ, ਡਾ. ਨਰਾਇਣ ਭਾਸਕਰ ਖਰੇ ਦੇ ਕੇਸ (2) (ਸੁਪਰ) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

" 4 * * * * * ਉਹ *"

** ਚੋਣ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਿਧਾਂਤ, ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ

ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਪੀੜਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਆਮ ਹਿੱਤਾਂ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਹਵਾ ਦੇਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਜਿਸ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 62 ਦੇ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ਨਸ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 71 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ 'ਚੋਣ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ
....."

(11) ਕੇਰਲ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਵੈਂਟ ਕੋ-ਆਪ੍ਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 69 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਜੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਡਿਸਪਿਊਟਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, "ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਬੋਰਡ ਆਫ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਜਾਂ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਚੋਣ ਨਾਲ ਵਿਵਾਦ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 55(2) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਦੇ ਨਾਲ ਪੈਰੀ ਮੈਟੀਰੀਆ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ। ਕੇਰਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 69 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਬੁਲਾਉਣ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਵਿਵਾਦ ਹੋਵੇ।" ਚੋਣ ਨਿਯਮ 12 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਦੀ ਥਾਂ, - ਕੇਰਲ ਕੋ-ਆਪ੍ਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 69 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (3) ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ: -

ਬੋਰਡ ਆਫ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਜਾਂ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਚੋਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਚੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਸਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਹਨਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਕੇਰਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੱਖਿਆ: -

"ਸਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 69 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਕੋ-ਆਪ੍ਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 91 ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ।, 1960, ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਬੌਧੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 71(1) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅਸੀਂ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮਹੀਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਉਠਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। * * *"

(3) A.I.R. 1972 Bom. 129.

(4) 1973 K.L.T. 213.

ILR ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ

(12) ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਦੁਸਾਂਜ ਦੇ ਕੇਸ (1) (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸਹੀ ਹੈ।

(13) ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਿੱਖਿਅਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਦਿਆਂ ਇੱਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਚੋਣ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਦਰਭ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਚੋਣ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੱਕ ਸੁਸਾਇਟੀ. ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਕਿ ਡਿਪਟੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ (ਜਵਾਬਦਾਰਾ ਨੰਬਰ 3) ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੇ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਉਲਟ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਉਪਰੋਕਤ ਖੋਜ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਜਿਹਾ ਫੈਸਲਾ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਹੋਣਗੇ।

~ ਬੀ.ਐੱਸ.ਜੀ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ

ਫੁਟਕਲ ਸਿਵਲ

ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਗੁਜਰਾਲ ਅਤੇ ਐਸ.ਸੀ ਮਿੱਤਲ ਜੇ.

ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, ਆਦਿ,—ਜਵਾਬਦਾਰਾ

1971 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 3749

ਅਕਤੂਬਰ 15, 1973

ਪੰਜਾਬ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ (1961 ਦਾ XXV)—ਸੈਕਸ਼ਨ 27— ਪੰਜਾਬ ਕੋ-

ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੁਸਾਇਟੀਜ਼ ਰੂਲਜ਼ (1963)- ਨਿਯਮ 25(ਏ) ਅਤੇ 26(ਏ) —ਸਹਾਇਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ
—ਕੀ ਆਰਡਰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ- ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਐਕਟ ਦੇ 27 ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਆਰ,
25 (ਏ) ਅਤੇ 26 (ਏ) ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਦੀ ਸਾਧਾਰਨ ਰੀਡਿੰਗ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ
ਕਿ ਇਹ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾ 27(1) (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ
ਧਾਰਾ 2(j) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ 'ਰਜਿਸਟਰ ਟਰਾਰ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ -
ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਸਹਾਇਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਵਜੋਂ
ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪ੍ਰਤੀ ਪੁੱਤਰ ਵੀ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ਼ਨ "ਜਦੋਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਂ
ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋ" ਵਿੱਚ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ